

VIDES UN INFORMĀCIJAS PIEEJAMĪBAS PAŠNOVĒRTĒJUMS

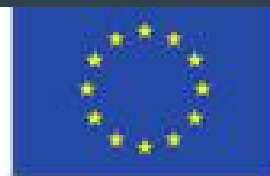
Labklājības ministrija

2020.gada 16., 17., 18.jūnijs

Inese Vilcāne
Polīna Rožkova
Žanis Buhanovskis

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Dienas kārtība

13.00-
13.45

1. Kas ir "iekļaujošs dizains"?
2. Iekļaujoša dizaina lietotāji
3. Pieejamības šķēršļi
4. Iekļaujoša darba vide
5. Iekļaujoši pakalpojumi

13.45-14.00

Pauze 15 min

14.00 -
15.30

1. Vides pieejamības pašnovērtējums
2. Anketas aizpildīšana

Plāns pieejamas vides veidošanai Latvijā 2019.-2021.gadā

Veikt pieejamības pašnovērtējumu valsts un pašvaldību ēkās un ēkās, kurās tiek sniegti valsts un pašvaldību pakalpojumi iedzīvotājiem

politikas rezultāts: valsts un pašvaldību institūciju īpatsvars, kuras ir piedalījušās publisko ēku vides pieejamības novērtēšanā (2021. gadā -70%)

Tiesības uz pieejamu vidi

Latvijas Republikas Satversme

ANO Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām

EP un Padomes direktīvas un regulas

Likumi

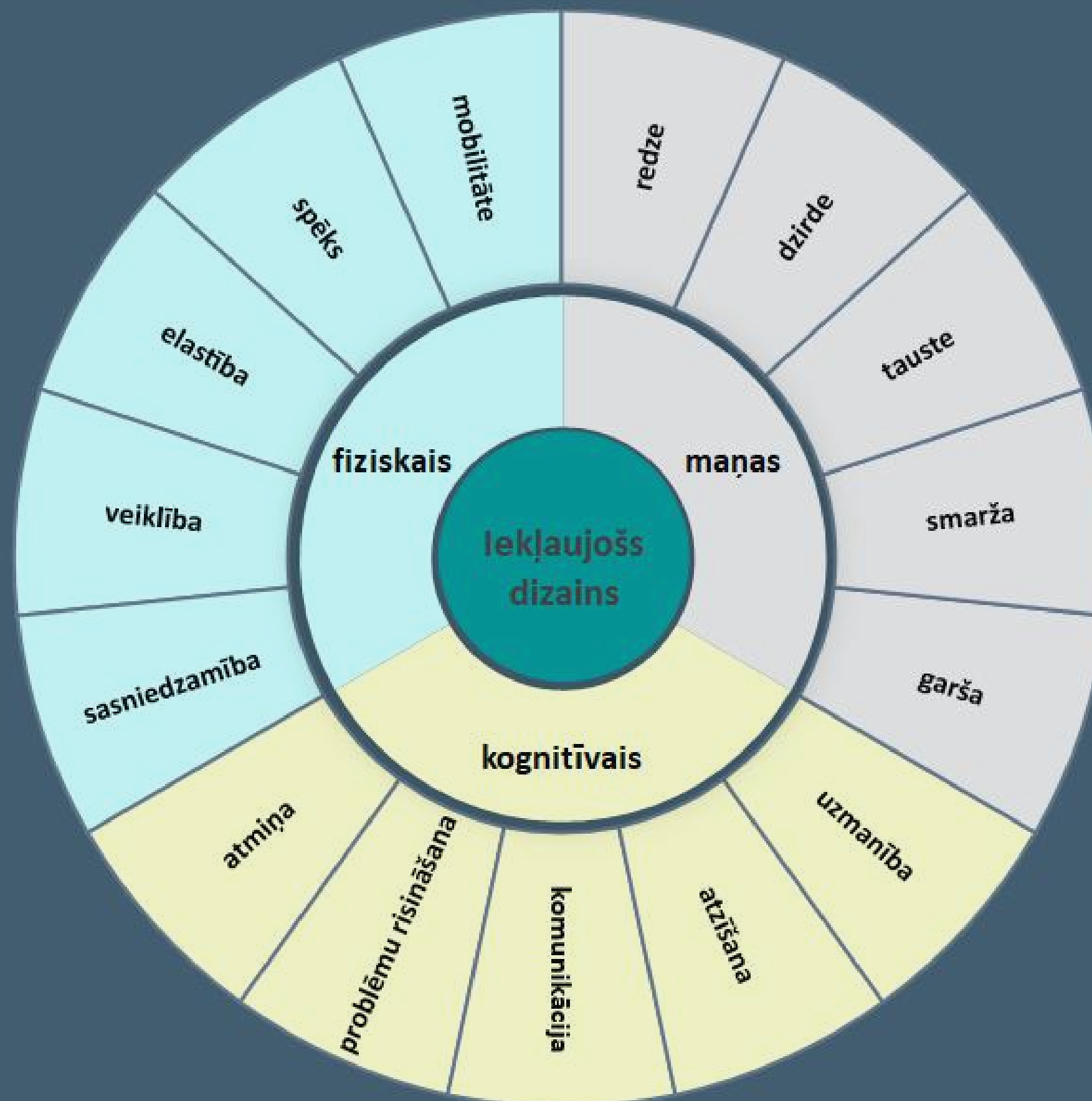
Būvniecību regulējošie normatīvie akti Latvijā

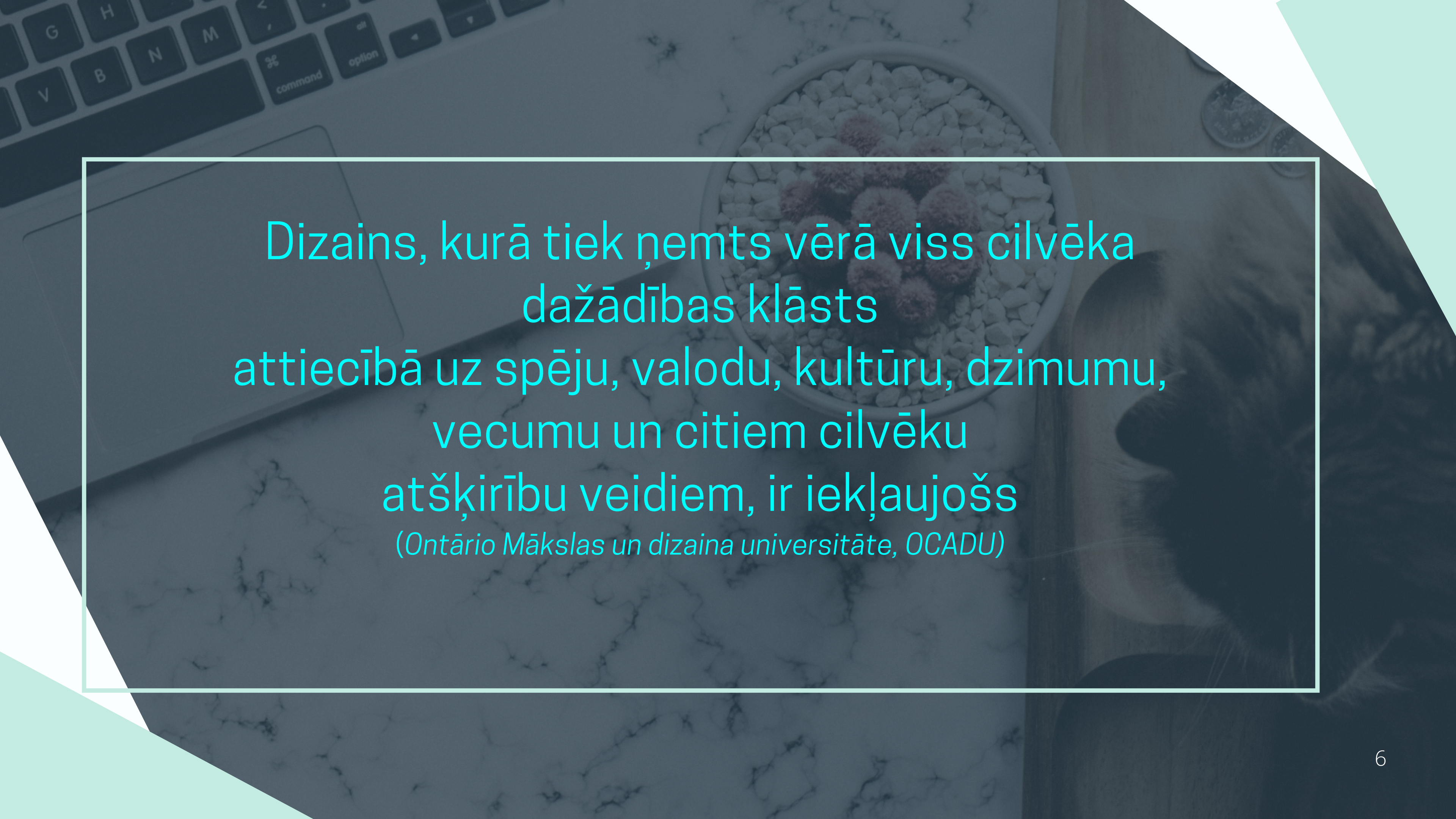
MK noteikumi

Kas ir iekļaujošs dizains?

Iekļaujošs dizains padara
mūsu atšķirības neredzamas

farmācijas kompānija GSK
<https://www.gsk.com/en-gb/>

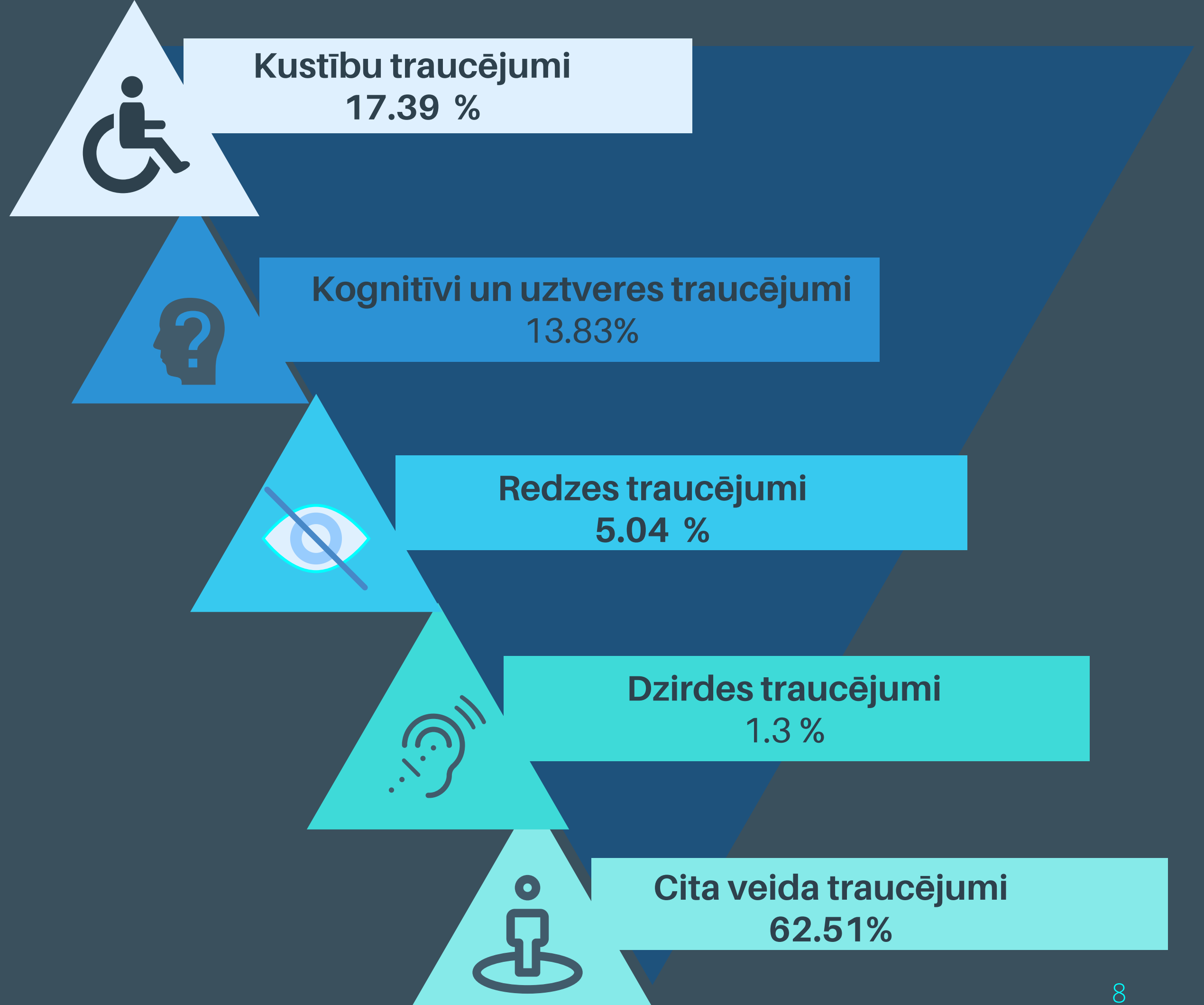

Dizains, kurā tiek ņemts vērā viss cilvēka
dažādības klāsts
attiecībā uz spēju, valodu, kultūru, dzimumu,
vecumu un citiem cilvēku
atšķirību veidiem, ir iekļaujošs
(Ontārio Mākslas un dizaina universitāte, OCADU)

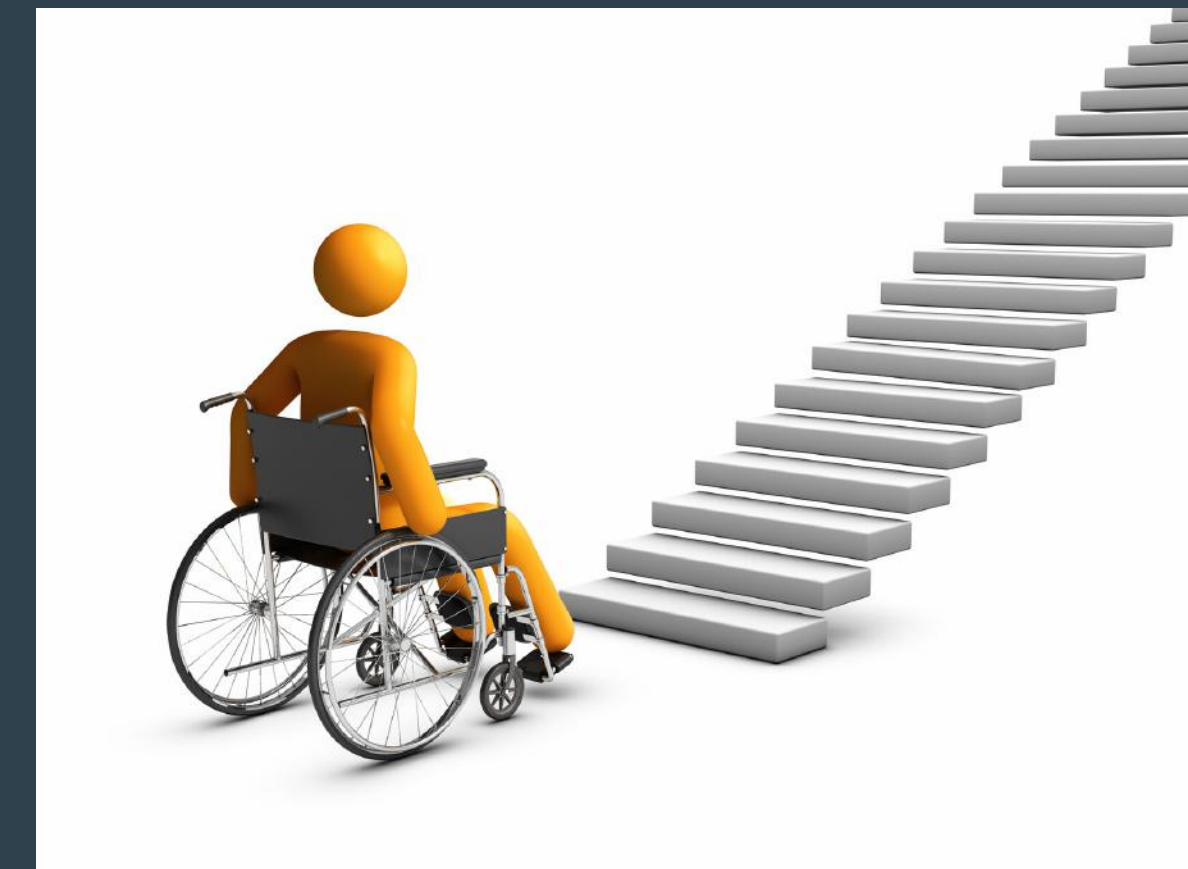
Iekļaujoša dizaina lietotāji

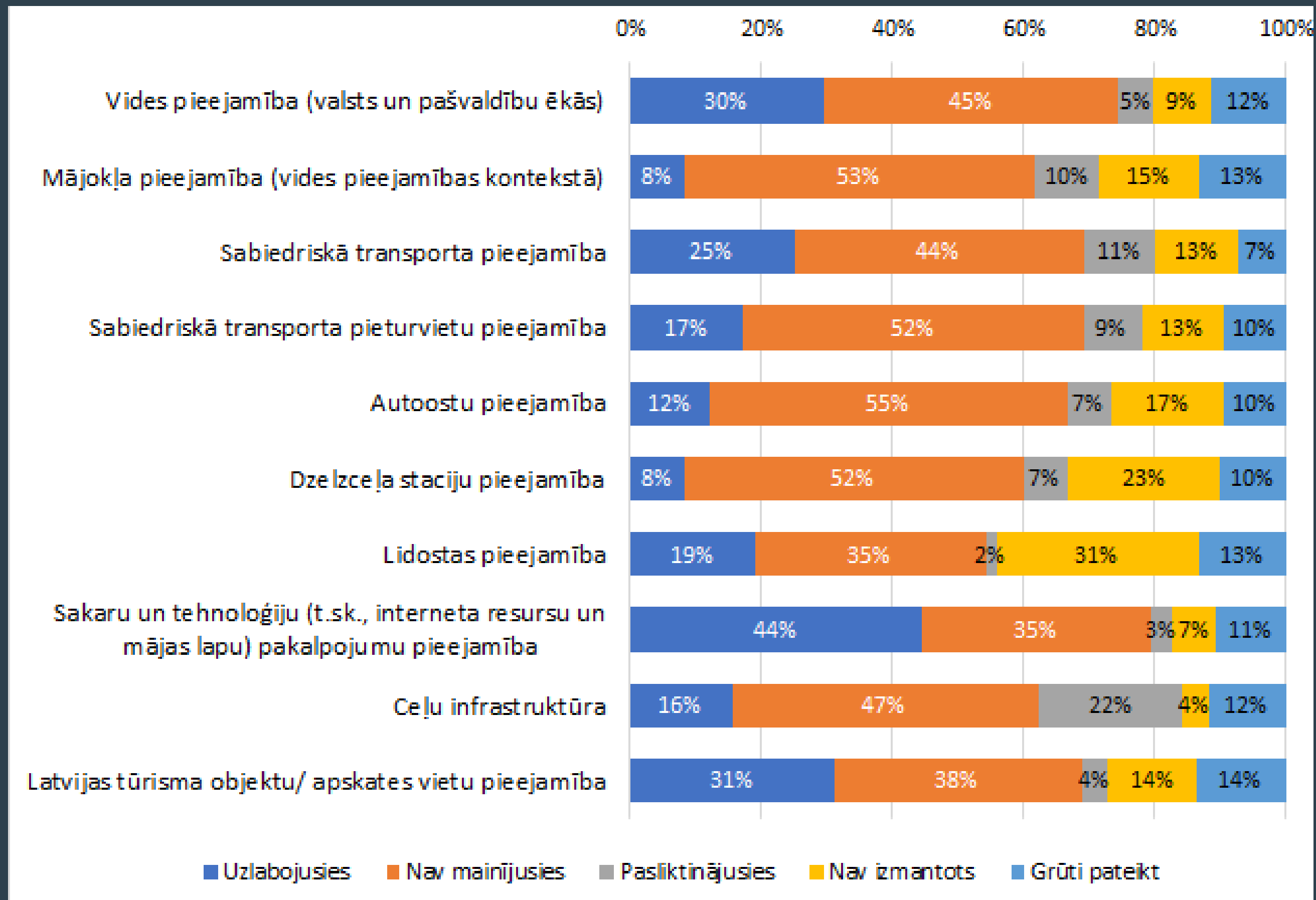
**CILVĒKI AR
INVALIDITĀTI -
10% NO
LATVIJAS
IEDZĪVOTĀJIEM**

Pieejamības šķēršļi

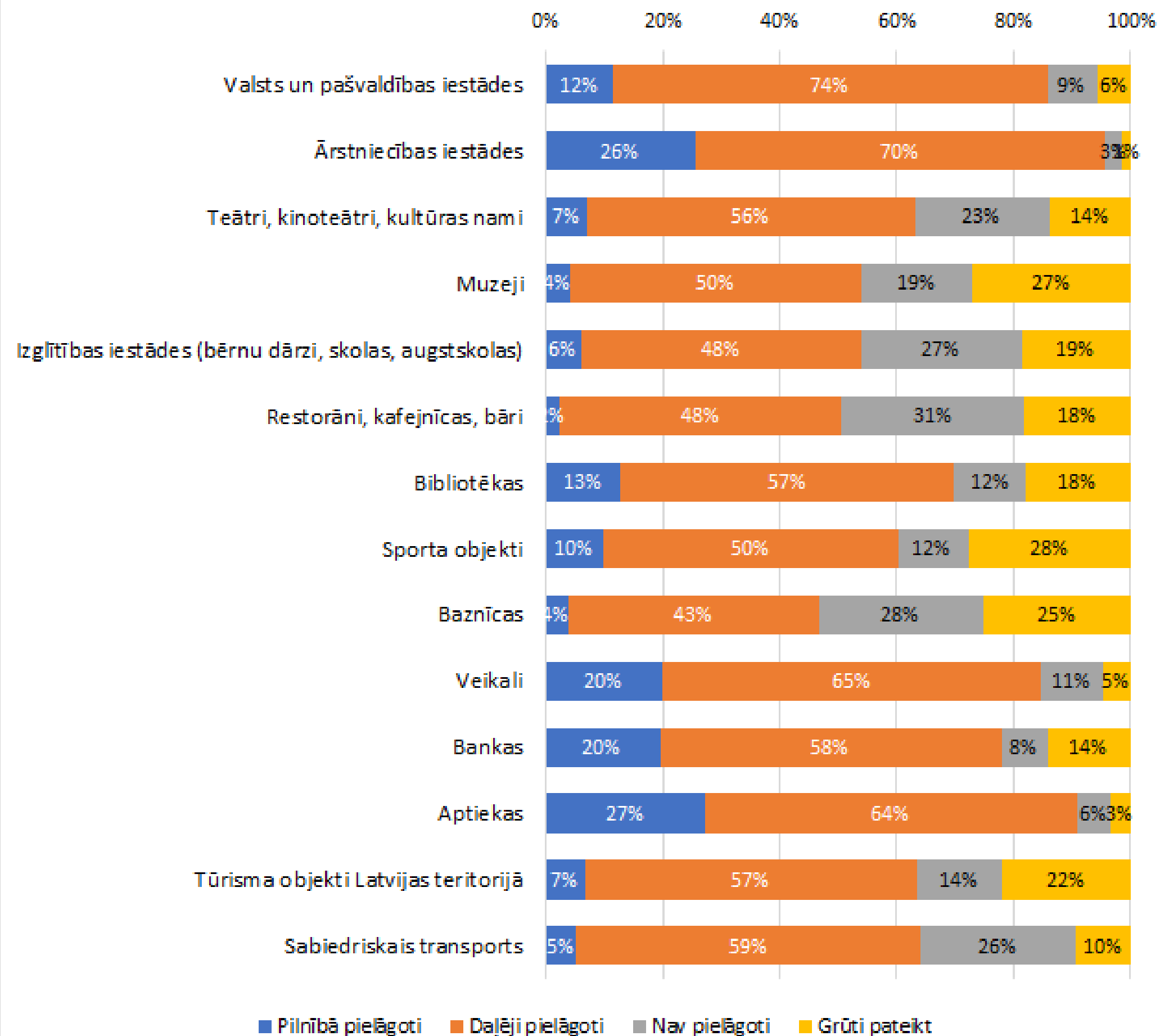

Situācijas vides pieejamības jomā pārmaiņu vērtējums kopš 2015. gada

Datu avots: BISS pētījums „Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām ieviešanas izvērtējums” (vēl nav publicēts, 2020.gada 1.jūnija nodevums)

Ēku vides pieejamības vērtējums (personām ar kustību traucējumiem)

Datu avots: BISS pētījums „Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām ieviešanas izvērtējums” (vēl nav publicēts, 2020.gada 1.jūnija nodevums)

Iekļaujoša darba vide

Iekļaujoša iestādes politika
Emocionālā vide.
Palīgtehnoloģijas
Darba stacijas
Apmācība un mācīšanās
Saprātīgs pielāgojums

Iekļaujošs pakalpojums

Pieejams cilvēkiem ar kustību, redzes, dzirdes un garīga rakstura traucējumiem

Personāls ir apmācīts darbam ar cilvēkiem ar dažāda veida invaliditāti

Nodrošināts alternatīvs veids saņemt pakalojumu

Iespēja izmantot tehniskos un servisa palīgīdzekļus

Iespēja piedalīties un sniegt atgriezenisko saiti

Piemērots ģimenēm ar maziem bērniem

Saziņa ar cilvēkiem ar invaliditāti

"Persona ar invaliditāti" vai "cilvēks ar invaliditāti", nevis "invalīds"

Jautājiet, vai ir nepieciešama jūsu palīdzība

Runājiet tieši ar cilvēku ar invaliditāti, nevis ar pavadošo personu

Izmantojiet efektīvas saziņas stratēģijas, kas atbilst funkcionēšanas traucējumu veidam)

Saziņa acu līmenī un acu kontakts

Iekļaujoša dizaina pamatprincipi

Noteikt situācijas problēmas

Atpazīt cilvēku vēlmes un vajadzības

Atrast risinājumu ikvienam

Piedāvāt dažādus veidus kā iesaistīties

Nodrošināt līdzvērtīgu pieredzi

Pārtraukums 15 minūtes

A photograph of three business professionals wearing yellow hard hats and brown suits, standing on a construction site. They are looking at a large set of blueprints held by the woman in the foreground. The man in the middle is pointing upwards with his right hand. The woman in the background is also looking in the same direction. The background shows a modern building with a glass facade and some greenery.

Galvenie pašnovērtējuma telpu elementi

Autostāvvietā

Platums un garums 3,5 m x 5 m

Vertikāls un/vai horizontāls apzīmējums

Attālums līdz ēkas ieejai - max 50 m

Ietves un celiņi (līdz ēkas galvenajai ieejai)

Platums 1,2 m

Līdzena, cieta virsma

Līmeņu maiņa - max 2 cm

Taktilas vadlīnijas

Uzbrauktuve pie ieejas ēkā

Platums 1,2 m - 1 m

Slīpums < 5%

slīpuma formula:

$\text{slīpums} = (\text{garums}/\text{augstums}) \times 100\%$

Atpūtas starplaukumi pēc 6 m, ja
uzbrauktuve ir garāka par 10 m

Apmales 10 cm augstumā

Margas augstums:

1.marga - 90 cm

2.marga - 70 cm

Galvenā ieeja

Durvju platums ≥ 90 cm

Zema atvēršanas slodze < 2 kg

Automātiskās durvis

Durvis kontrastējošā krāsā

Pieejamība cilvēkiem ar redzes, dzirdes un garīga rakstura traucējumiem

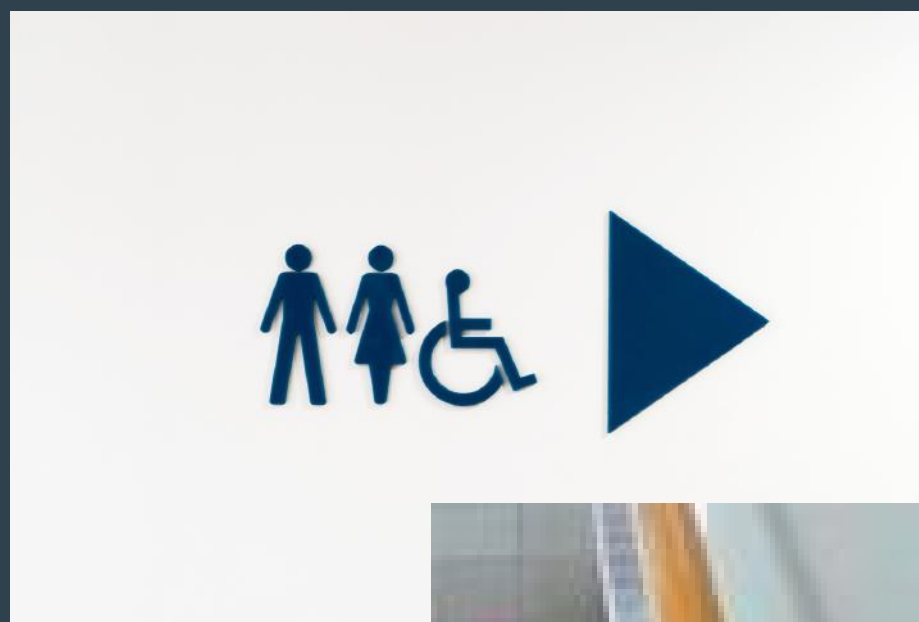
Kontrastējošas margas, pakāpieni

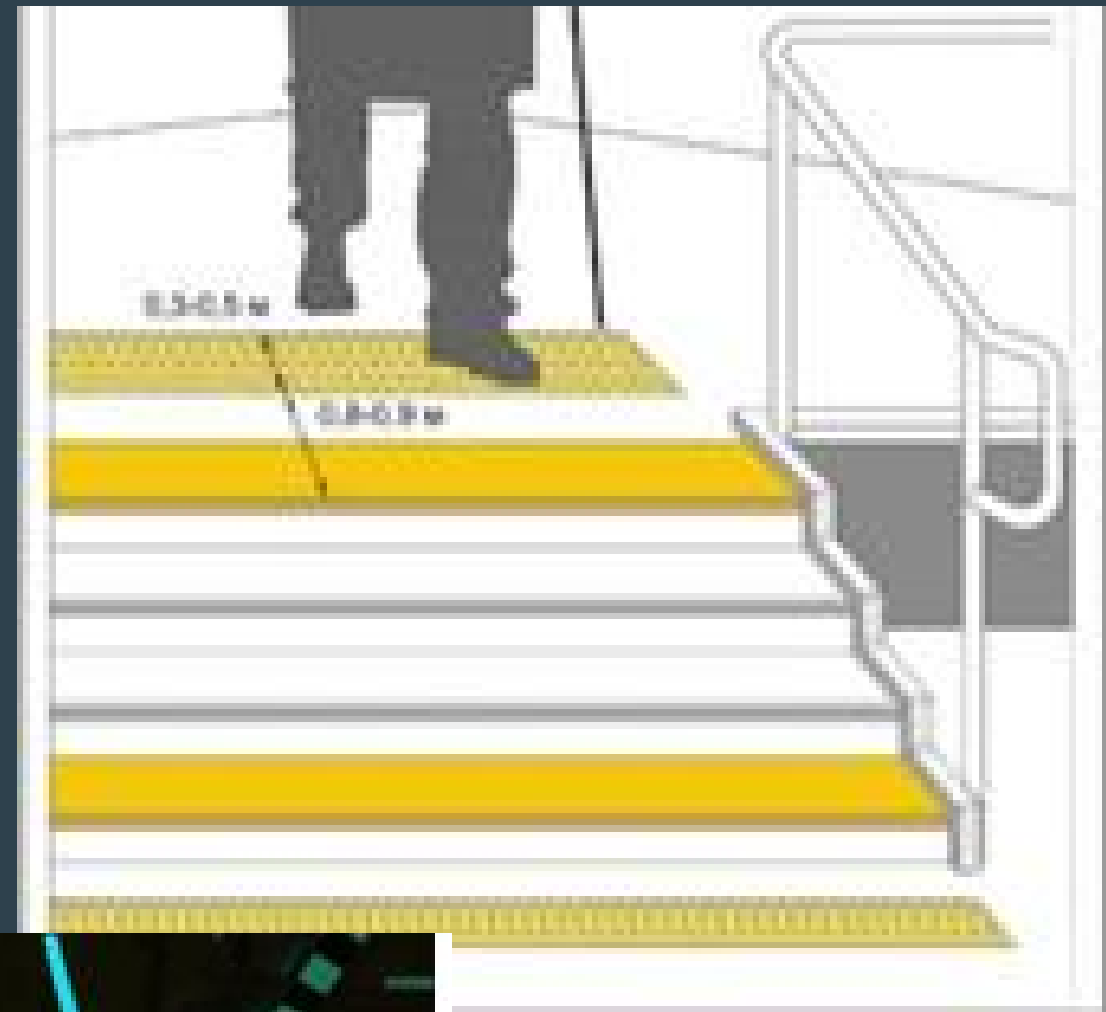
Taktili apzīmējumi

Zvans vai mājrunis

Audiāla informācija

Piktogrammas

Daugavpils universitāte

Taktila karte ar Braila rakstu

Pārvietošanās starp stāviem - lifts

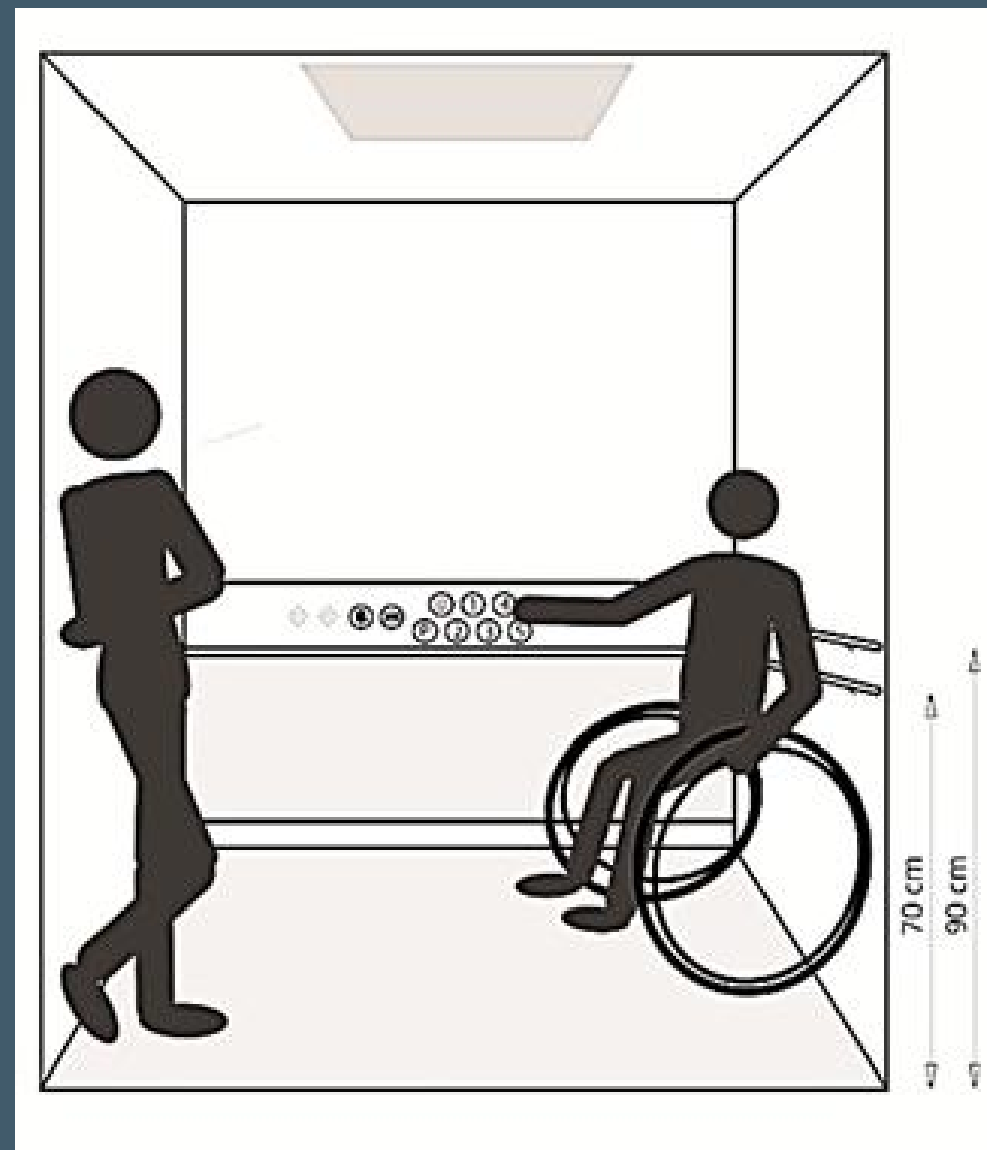
Lifta izmēri 1,1 m x 1,4 m
iekšējais laukums 1,5 m

Lifta durvis > 0,9
m

Vadības panelis 1,2 - 0,9 m no grīdas

Lifta izsaukuma pogas Braila rakstā
vai taktilas

Manevrēšanas laukums > 1,5 m

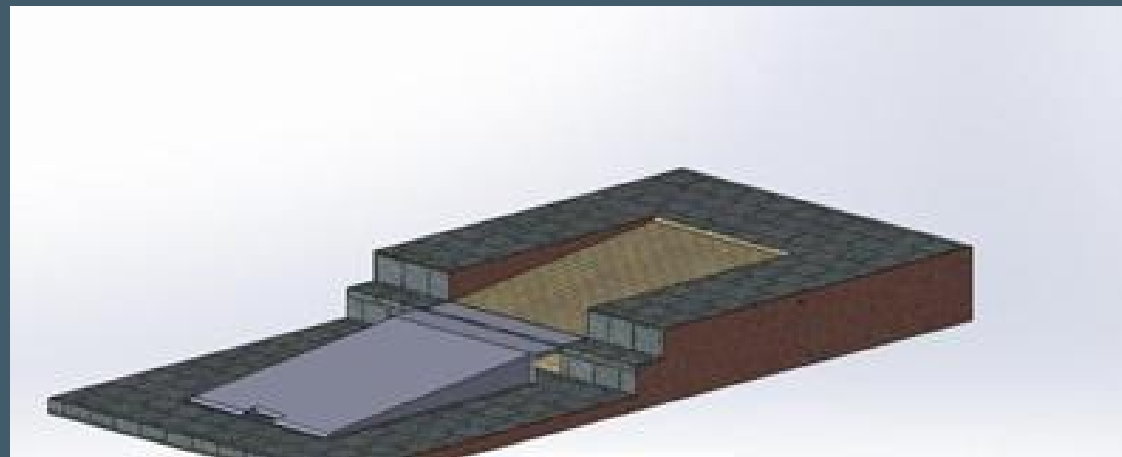

Pārvietošanās starp stāviem - pacēlājs

Vertikālais vai diagonālais (kāpņu)
pacēlājs

70% neder!

<http://zanits.lv/>

Drošība, evakuācijas ceļu piemērotība cilvēkiem ar invaliditāti

Spoguļsienas un stikla durvis
marķētas:

1,6 m, 1,4 m, 0,35 m

Balss paziņojumi

Gaismas brīdinājuma signāli

Evakuācijas ceļi ir marķēti

Evakuācijas ritenkrēsls

Pielāgota tualete

Durvju platums > 90 cm

Atbalsta rokturi

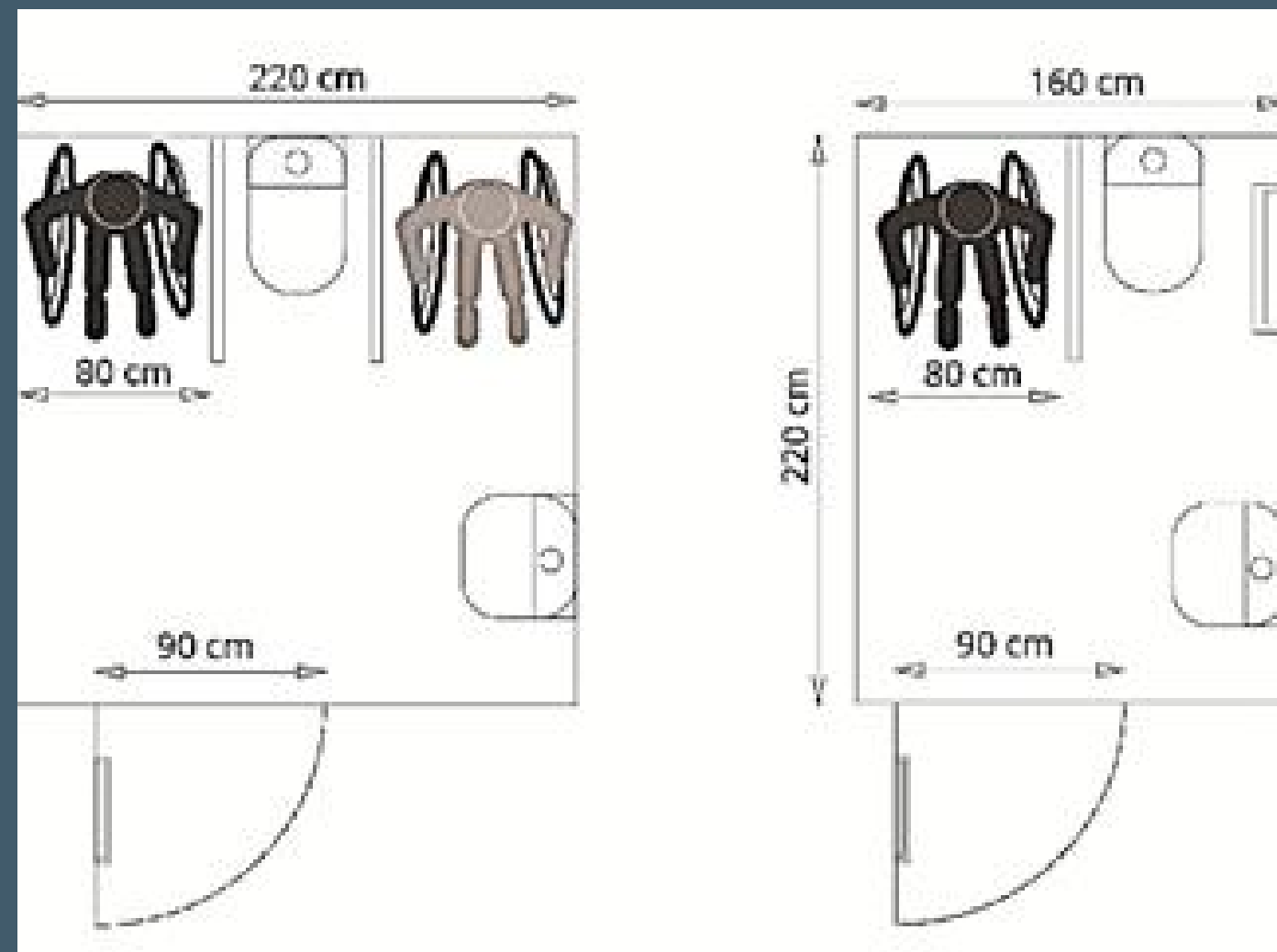
Manevrēšanas laukums >150 cm

Brīva vieta zem izlietnes > 70 cm

Trauksmes poga

Apzīmējumi un norādes

Spogulis ar slīpumu

Tualetes papīrs?

Kruķu turētājs

Trauksmes poga

Pielāgota dušas telpa

Minimālais platums un garums ir ne mazāks par 1,8 m

Brīvais manevrēšanas laukums 1,5 m diametrā

Nolaižams sēdekļis 0,50 m augstumā

Vertikāli rokturi 0,9 - 1,6 m augstumā

Dvieļu un ziepju turētājs 1,0 - 1,2 m augstumā

Horizontāli rokturi 0,9 m augstumā

Skatītāju zāles

Var patstāvīgi iekļūt zālē

Var patstāvīgi nokļūt uz skatuves

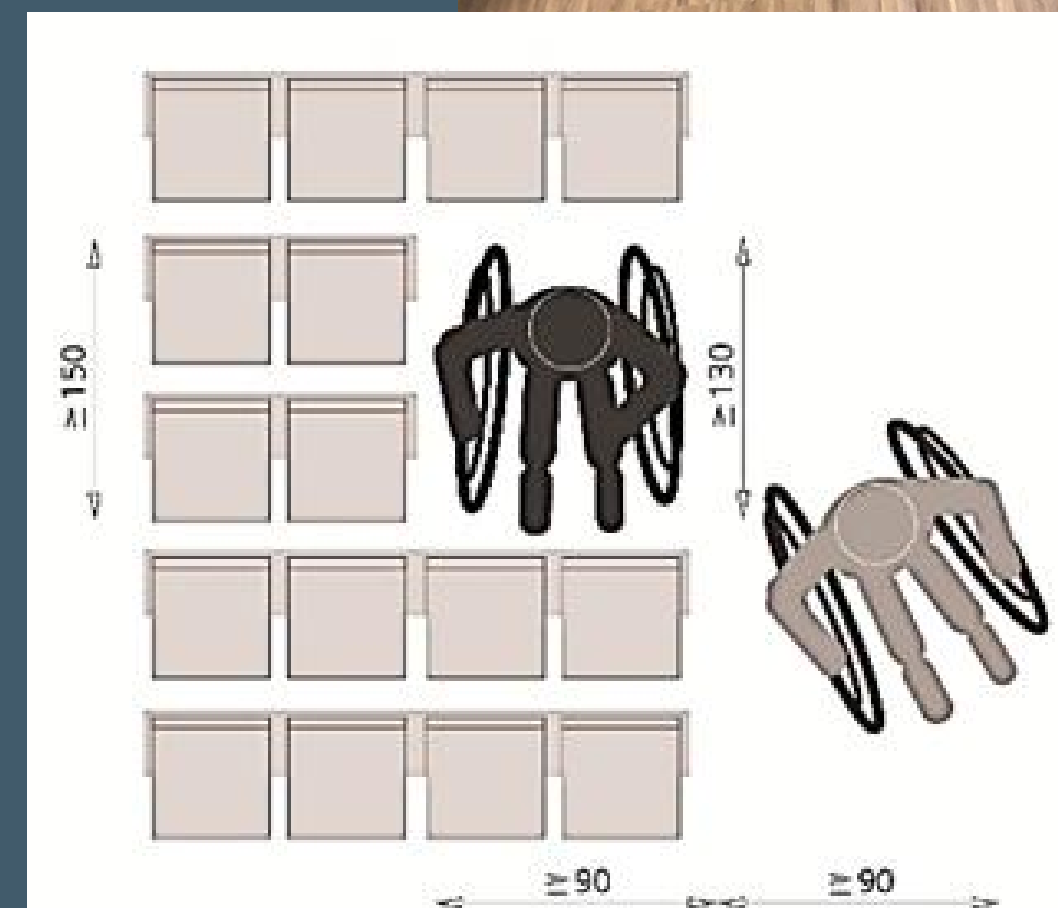
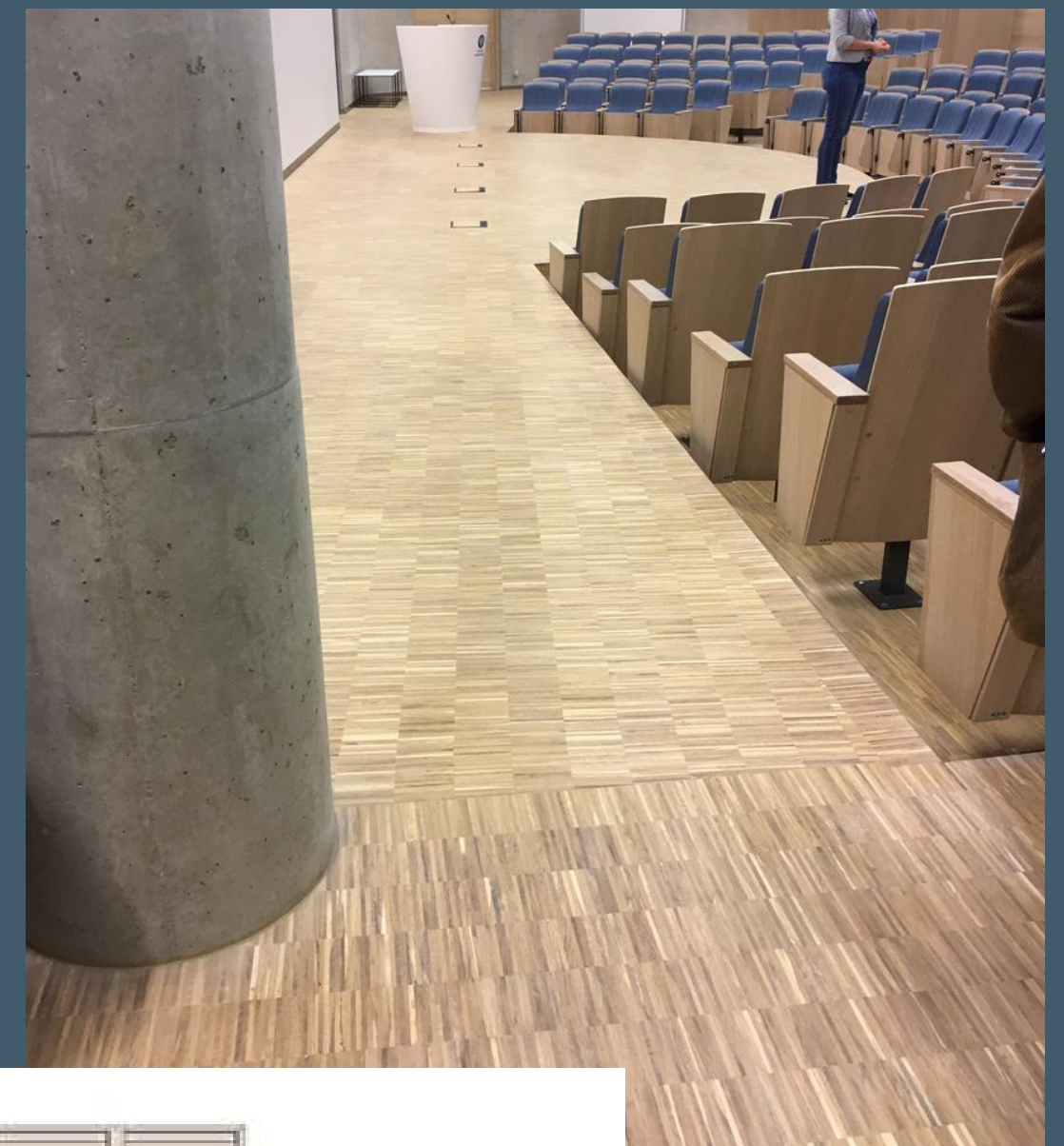
Pielāgotas 3 % vietu no kopējā vietu skaita

1,2 m garš un 0,9 m plats brīvs laukums

Sēdvietu numuri kontrastē/taktili/Braila rakstā

Pakāpieni un līmeņu maiņas kontrastē

Durvju platums > 90 cm

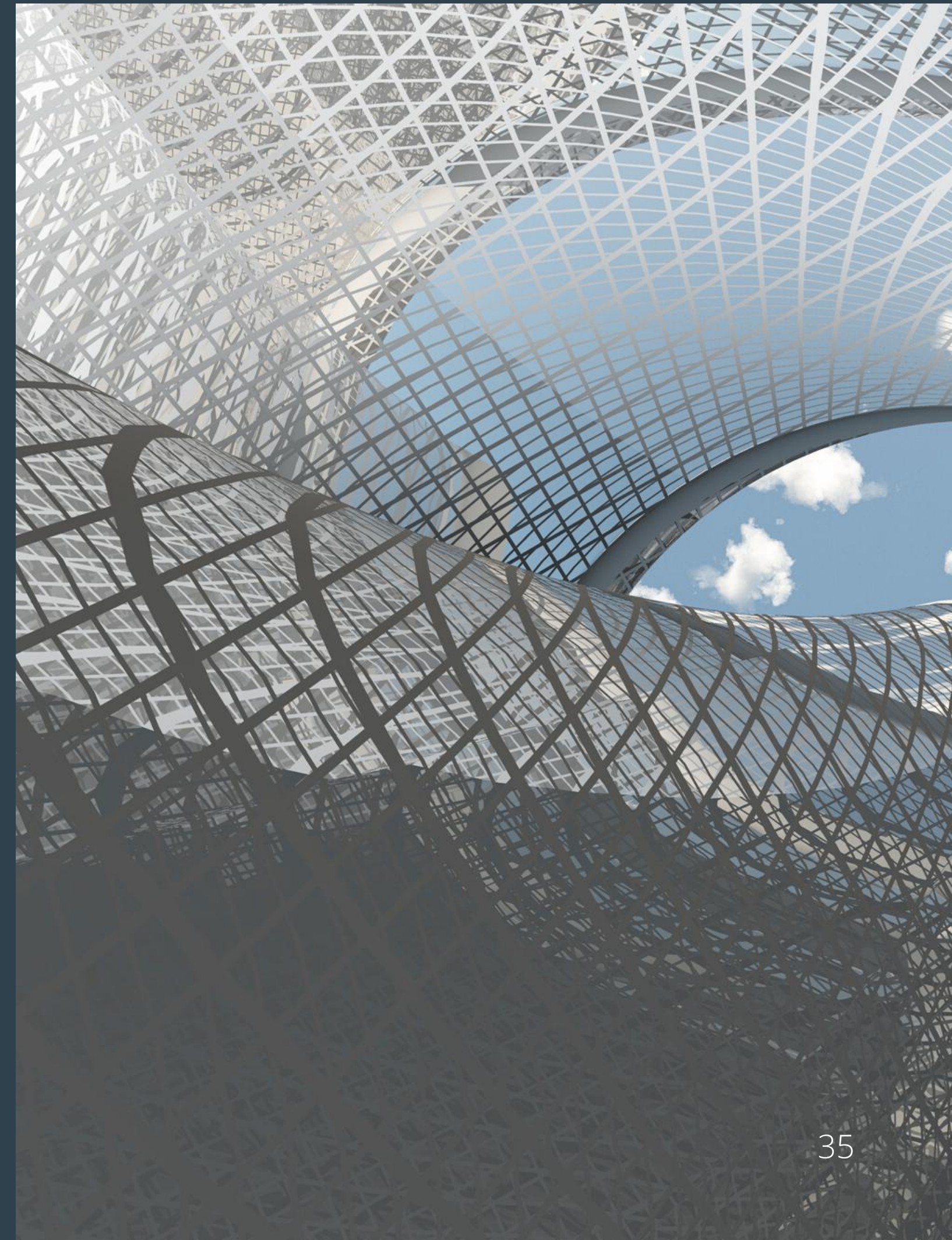
Sporta būves

- cilvēkam riteņkrēslā ir iespējams patstāvīgi iekļūt sporta zālē/stadionā (nav sliekšņi, ir panduss)
- pārvietošanās zona (gaiteni, uzbrauktuvs) > 1.25 m
- sporta zālē paredzētas vietas skatītājiem riteņkrēslos
- dušas un tualetes telpas, kas ir pieejamas cilvēkiem ar invaliditāti, t.sk. aprīkotas ar trauksmes pogu
- drošība un evakuācija
- peldbaseins ir piemērots cilvēkiem ar invaliditāti

Pieejamības pašnovērtējuma
anketas
aizpildīšana

Laika rāmis

- Pašnovērtējuma pabeigšanas termiņš - 2020.gada 20.oktobris (nosūtīt uz e-pastu **Lmanketa@lm.gov.lv**)
- pašnovērtējuma faila nosaukuma piemērs: **15.1_Ogre_PII_Pienenite**

Biežāk uzdotie jautājumi

- ja ir vairākas galvenās ieejas, novērtējiet vienu, no kuras ir pieejamas visas citas telpas
- vienu anketu aizpilda par vienu ēku
- valsts un pašvaldību ēkās un ēkās, kurās tiek sniegti valsts un pašvaldību pakalpojumi iedzīvotājiem
- ja ir vairāki lifti, novērtējiet vienu, kurš ir pieejams un ar kuru var sasniegt visus stāvus
- ēkas, kuras intensīvi tiek izmantotas studiju, zinātnes, administratīvo funkciju veikšanai
 - kurās tiek apkalpoti klienti un tiek sniegti pakalpojumi iedzīvotājiem
 - ēkas, kurās atrodas administrācija

Pašnovērtējuma metodika - anketa

<http://sf.lm.gov.lv/lv/vienlidzigas-iespejas/2014-2020/pasnovertejums/>

Informācijas resursi

LM tīmekļa vietne: Horizontālais princips 'Vienlīdzīgas iespējas» 2014.-2020.
<http://sf.lm.gov.lv/lv/vienlidzigas-iespejas/2014-2020/vides-pieejamiba/>

VIDES PIEEJAMĪBAS VADLĪNIJAS PUBLISKĀMBŪVĒM UN TELPĀM UN PUBLISKAJAI ĀRTELPAI
http://sf.lm.gov.lv/f/files/vienlidzigas_iespejas_2014-2020/pieejamiba_12042018_LM_vadlinijas.pdf

Nevalstiskās organizācijas, kas sniedz konsultācijas par vides pieejamību:

Invalīdu un viņu draugu apvienība "Apeirons" www.apeirons.lv

Liepājas Neredzīgo biedrība www.redzigaismu.lv/

Latvijas Nedzirdīgo savienība www.lns.lv/lat/

Latvijas Neredzīgo biedrība www.lnbiedriba.lv/

Latvijas cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija SUSTENTO www.sustento.lv

Izmantotie fotoattēli: personiskais arhīvs, <https://www.canva.com/>, <https://www.google.com/>, LM publicētie materiāli, https://rosopeka.ru/dostupnaya-sreda/#vhodnaya_gruppa

Paldies par Jūsu uzmanību!

Inese.Vilcane@Im.gov.lv

Polina.Rozkova.a@gmail.com

Zanis.Buhanovskis@Im.gov.lv

ES fondu projekts "Horizontālā principa "Vienlīdzīgas iespējas" koordinēšanas funkciju nodrošināšana Labklājības ministrijā (2.kārta)"